

Talrijke waarnemingen van de breedpootkrab *Portumnus latipes* in lente en zomer 2001 te Koksijde

22616

M.-Th. Vanhaelen

Reeds op 28 januari 2001 had C. d'Udekem d'Acoz in De Haan 1 volledig volwassen ♂ *Portumnus latipes* gevonden. Vanaf begin mei tot eind augustus 2001 vond ik deze soort regelmatig te Koksijde. Op 8 mei 2001 lagen er 1 volwassen ♂, enkele juveniele dode dieren en schilden, maar ook een vers dood ♀ exemplaar dat reeds gele-eieren droeg. Adema (1991) meldt dat wijfjes breedpootkrabben met eieren kunnen gevonden worden in juni en juli. De drachtige *Portumnus latipes* van 8 mei 2001 (Koksijde) is dus wel een zeer vroege waarneming. Dit ♀ exemplaar heeft een schildlengte van 2,1 cm.

Tijdens de volgende 15 strandtochten lagen er telkens enkele volwassen dode dieren; op 10 mei 2001 echter, trof ik een levend exemplaar aan, dat zich bliksemsnel ingroef; er lagen die dag ook vele 100-den vervellingen van juveniele dieren.

Op 25 juni 2001 merkte ik aan de Noordfranse kust te Wissant en te Zuydcoote ook opvallend veel dode breedpootkrabben en schilden op in

de vloedlijn. Tijdens de maanden juli en augustus gingen de dagelijkse strandingen van vervellingen en dode dieren onverminderd door. Enkele keren vond ik nog een paar levende breedpootjes in emmertjes van kinderen, tussen 10-tallen *Diogenes pugilator* en jonge *Carcinus maenas*. Op 19 juli 2001 spoelde er nog een dood ♀ *Portumnus latipes* met eieren aan.

Misschien is het niet zo verwonderlijk dat we zo weinig levende breedpootkrabben op het strand vinden, want Adema (1991) vermeldt dat het uitgesproken nachtdieren zijn, die zich overdag ingraven, soms tot 10 cm diep.

Het talrijk aanspoelen van deze soort tijdens lente en zomer 2001 was een goede gelegenheid om de schildtekening, de zogenaamde 'witte vlek' die vaak bij *Portumnus latipes* voorkomt, eens nader te bekijken. Naast de egaal rozebruine gemarmerde schildjes ziet men veel exemplaren met, in het midden, een bijna symmetrische opvallende witte vlek. Deze kan, qua grootte en vorm bijna eindeloos variëren. Er komen

volledig witte schilden voor, evenals schilden met slechts een onooglijk fijn wit streepje. Soms is de vlek rond, driehoekig of ruitvormig. Sommige schilden vertonen een zeer onregelmatige witte vlek, met als omtrek een mengeling van rechte en gebogen zijden. Met een beetje fantasie kan je er bijvoorbeeld een spookje, een rog, een zee-egel, een vleermuis, een boom, een paddestoel, een ster,... in

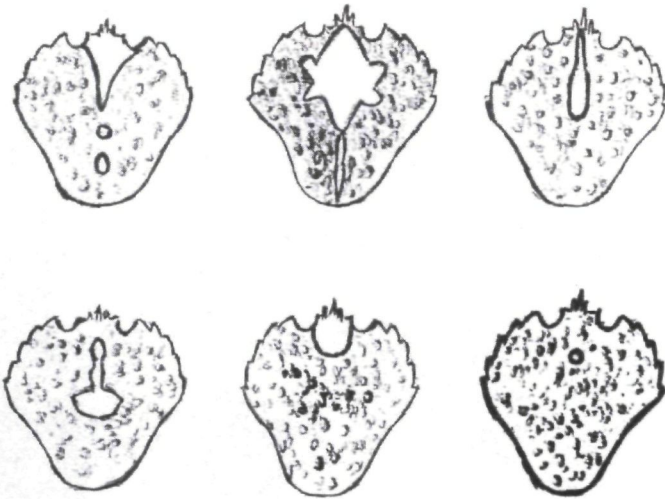
herkennen. Uit een 100-tal schilden met vlek heb ik er een aantal met karakteristieke figuur getekend (fig. 1 en 2). Hierbij hield ik er rekening mee de voorbeelden van de tekening van De Groot (1983b) zie Adema (1991) niet te herhalen. Indien iemand meer weet over de oorzaak en het ontstaan van deze merkwaardige witte vlekken bij breedpootjes zou ik dat graag vernemen.

Literatuur

Adema, J.P.H.M., 1991. Krabben van Nederland en België. Nat. Mus. Leiden, 244 p

Ter Yde, I 8870 Oostduinkerke

Figuur 1. Schilden *Portumnus latipes* (deel 1) getekend door Marie-Thérèse Vanhaelen

Figuur 2. Schilden *Portumnus latipes* (deel 2) getekend door Marie-Thérèse Vanhaelen

